

Projekts Nr.11.1.1.0/15/TP/002

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Publisko iepirkumu aktualitātes

Iepirkumu uzraudzības biroja
Tiesību aktu piemērošanas departamenta
direktore
Monta Oga
2018.gada 21.novembrī

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izmantotie saīsinājumi

- PIL – Publisko iepirkumu likums;
- MK 107 –
Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr.107 «Iepirkuma procedūru un metu konkursu norises kārtība»;
- Sankciju likums –
Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums;
- EIS – Elektronisko iepirkumu sistēma;
- E-izziņu sistēma – elektronisko izziņu sistēma;
- AT – Augstākā tiesa;
- IUB – Iepirkumu uzraudzības birojs;
- IIK – Iesniegumu izskatīšanas komisija.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Apskatāmie jautājumi

- Regulējums
- Pircēja profils/piedāvājumu saņemšana EIS
- Izslēgšanas noteikumi
- «Pārāk dārgs piedāvājums»

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Tiesiskums

- AT 20.06.2018. spriedums lietā SKA-1320/2018

Publisko iepirkumu tiesiska norise ir visas sabiedrības interese!

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Regulējums I

- ***Publisko iepirkumu likums***

Pieņemts Saeimā **2016.gada 15.decembrī.**

Stāties spēkā **2017.gada 1.martā.**

PIL grozījumi:

1) 26.04.2018. grozījumi, kas stājās spēkā 01.06.2018.

- Tehniskie labojumi;
- Privileģētie līgumi – sociālās uzņēmējdarbības veicināšana;
- 2.pielikuma pakalpojumi;
- Jauni izslēgšanas noteikumi;
- Pircēja profils.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Regulējums

PIL grozījumi:

2) 20.09.2018. grozījumi, kas stājās spēkā 18.10.2018.

- Pārejas noteikums elektroniskai piedāvājumu un pieteikumu iesniegšanai;
- Precizēti kandidātu un pretendentu izslēgšanas noteikumi;
- Pretendentu piedāvājumu atbilstība atklātā un slēgtā konkursā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Regulējums II

- ***Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums*** - 12.07.2018. stājās spēkā grozījumi, papildinot likumu ar **11.¹ pantu**

Sankciju piemērošana publisko iepirkumu un publiskās un privātās partnerības jomā –

attiecas uz visiem iepirkumiem un iepirkuma procedūrām, partnerības iepirkumiem, koncesijām, publiskās un privātās partnerības procedūrām, kuru veikšanai piemēro:

- Publisko iepirkumu likumu,
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likumu,
- Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu,
- Publiskās un privātās partnerības likumu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

PIRCĒJA PROFILS/

ELEKTRONISKA PIEDĀVĀJUMU SAŅEMŠANA

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pircēja profils

- **PIL 1.panta 23.punkts**
 - **pircēja profils** — internetā publiski pieejama **vietne valsts elektroniskās informācijas sistēmā (*)** piedāvājumu un pieteikumu saņemšanai, kurā pasūtītājs ievieto informāciju par turpmākajiem uzaicinājumiem iesniegt piedāvājumus, par plānotajiem iepirkumiem, noslēgtajiem līgumiem, pārtrauktajām procedūrām, kā arī citu normatīvajos aktos noteiktu ar iepirkumiem saistītu informāciju.

(*) redakcija būs spēkā no **01.01.2019.** (PIL pārejas noteikumu 9.punkts) un attieksies uz iepirkumiem un iepirkuma procedūrām, **kas uzsākti vai izsludināti, sākot ar 2019.gada 1.janvāri!**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pircēja profils

- **PIL grozījumu nozīme:**

- ✓ neatkarīgi no tā, vai iepirkumā ir vai nav paredzēta elektroniska piedāvājumu iesniegšana –

visa ar konkrēto iepirkumu saistītā informācija (nolikums, papildu informācija, ziņojums, noslēgtie līgumi, grozījumi) būs publicējama EIS;

- ✓ visa iepirkumu dokumentācija atrodama vienā vietnē;
- ✓ regulējums neskar iepirkumu izsludināšanu, šī kārtība un noteikumi nav mainīti;
- ✓ ja pasūtītājs e-konkursu apakšsistēmā izdara grozījumus nolikumā, EIS automātiski neģenerē paziņojumu par izmaiņām vai papildu informāciju un nenosūta to IUB – tas jāizdara pasūtītājam!

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pircēja profils

- IUB lēmums Nr.4-2.2/18-16

Piedāvājumu iesniegšanas termiņa pēdējā dienā pasūtītājs grozīja EIS noteiktās prasības: pirms grozījumu veikšanas prasībās bija noteikti maksimālie izmaksu apmēri, bet pēc grozījumu veikšanas prasībās vairs nebija noteikti maksimālie izmaksu apmēri.

IIK - lai gan maksimālie izmaksu apmēri **netika tieši noteikti konkursa nolikumā**, tie tomēr **ir uzskatāmi par prasībām**, kas izriet no konkursa dokumentācijas.

Pretendentiem, lai piedalītos konkursā, būtu jāievēro šīs prasības (ierobežojumi), un tas, ka pasūtītājs dažas stundas pirms piedāvājumu iesniegšanas termiņa beigām šādu maksimālo izmaksu apmēra ierobežojumu atcēla, ir uzskatāms par konkursa dokumentācijā noteikto prasību grozīšanu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pircēja profils

- **Metu konkurss (kas jāņem vērā?):**

1) PIL un MK 107 neparedz nosacījumu metu konkursa nolikuma publicēšanai.

Pasūtītājs var nolemt metu konkursa nolikumu publicēt pircēja profilā. → Jautājumi un atbildes par metu konkursa nolikumu arī publicējami.

2) MK 107 paredz obligātu pienākumu **publicēt** pircēja profilā **metu konkursa ziņojumu.**

- **Metu saņemšana EIS nav paredzēta!**

Metu konkurss nav iepirkuma procedūra (skat. PIL 8.panta (1) un (2)).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājumu/ pieteikumu saņemšana EIS

- **Elektroniska saņemšana:**
 - Jāņem vērā, ka liela apjoma piedāvājumu failu augšupielādēšana elektroniskajā sistēmā aizņem ievērojamu laiku.
 - Jāpārlicinās, ka apzināti un atvērti visi saņemtie piedāvājumi.
- Atklāta sanāksme piedāvājumu atvēršanai – atklāta un slēgta konkursa piedāvājumu atvēršanai.
- Pasūtītājs **var** paredzēt atklātu atvēršanas sanākumi 9.panta iepirkumos.
- Elektroniski saņemtu piedāvājumu atklāta atvēršana – tiek sagatavots un publicēts piedāvājumu atvēršanas sanāksmes protokols (*jāpārlicinās, kāda informācija tiks publiskota*).

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājumu/ pieteikumu saņemšana EIS

- 18.10.2018. spēkā stājušies **grozījumi PIL maina termiņus** obligātai elektroniskai piedāvājumu saņemšanai 9. un 10.panta iepirkumos:
 - *tiešās pārvaldes iestādes – no 01.01.2019.*
 - *atvasinātās publiskās personas un to iestādes – no 01.10.2019.*
 - *privāto tiesību juridiskās personas – no 01.07.2020.*

No 01.01.2019. pircēja profils ir EIS.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājumu/ pieteikumu saņemšana EIS

- Ar pārejas noteikumiem ir **vienīgi atlikta piedāvājumu saņemšana EIS atsevišķām pasūtītāju grupām, taču** norma par **pirceja profilu EIS** attiecībā uz **PIL 9. un 10.panta** iepirkumiem **būs spēkā ar 2019.gada 1.janvāri.**

Informācija un iepirkuma dokumentācija būs publicējama EIS, taču piedāvājumus varēs saņemt ārpus EIS!

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Piedāvājumu/ pieteikumu saņemšana EIS

[Iepirkumi](#) [Iepirkumu plāni](#)

Par e-konkursu apakšsistēmu

Jautājumi par e-konkursiem

Skaidrojumi un instrukcijas

Par iepirkumu plāniem

Piegādātāju jautājumi ⭐

Pasūtītāju jautājumi ⭐

Atļaut attālinātu atbalstu

EIROPAS REĢIONĀLĀS
ATTĪSTĪBAS FONDS
EIROPAS SAVIENĪBA
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Iepirkumi

Meklēšanas kritēriji

Iepirkumi

Sākt jaunu e-iepirkumu + Izveidot jaunu EIS publikāciju + **Tiek veidots iepirkums bez e-iesniegšanas**

	Atklāts konkurss Nr. MH_19 (Izsludināts: 22.08.2018) Izmaiņas pēc 15082018 laidienu testa vidē		
	Atklāts konkurss Nr. SLUD_7_MH (Nav izsludināts) Iepirkuma plāns		
	Atklāts konkurss Nr. SLUD_6_MH (Izsludināts: 19.10.2018) Iepirkumu plāns?		
	Atklāts konkurss Nr. LP1910 (Izsludināts: 19.10.2018) LP19		
	Atklāts konkurss Nr. LP18 (Izsludināts: 19.10.2018) LP		
	Atklāts konkurss Nr. SLUD_4_MH (Izsludināts: 18.10.2018) Sludinājums		
	Atklāts konkurss Nr. SLUD_5 (Izsludināts: 17.10.2018) Izsludināšanas tests		

1 - 20 no 200 ierakstiem 20 ieraksti lapā

lapa 1 no 10

Indikators, kas parāda vai
ir vai nav e-iesniegšana

Iepirkumu uzraudzības
birojs

IZSLĒGŠANAS NOTEIKUMI

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – PIL 9.pants

- PIL 9.panta iepirkumos:
 - PIL 9.panta (8) daļas 1.-4.punktā noteiktie (nodokļu parādi, maksātnespēja, interešu konflikts);
 - PIL 9.panta (8) daļas 5.punktā noteiktie (reģistrācija ārzonā)
 - Sankciju likuma 11.¹pantā noteiktie.
- Neattiecina PIL 43.pantā noteikto uzticamības atjaunošanas iespēju.
- Nav paredzēta apakšuzņēmēju un personu, uz kuru spējām balstās, nomaiņa, ja uz tām attiecas izslēgšanas noteikumi.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – PIL 9.pants

	9.panta (8) daļas 1.-3.punkts	9.panta (8) daļas 5.punkts	Sankciju likuma 11. ¹ pants
Pretendents	+	+	+
Personu apvienība – katrs dalībnieks	+	+	+
Pretendenta (arī katra apvienības dalībnieka) amatpersonas			+
Reģistrēta personu apvienība=personālsabiedrība	+	+	+
Personālsabiedrības amatpersonas			+
Personālsabiedrības katrs biedrs	+		+
Apakšuzņēmēji (vismaz 10%)			+
Persona, uz kuras iespējām balstās	+		+

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi - PIL 10.pants

- PIL 10.panta iepirkumos (2.pielikuma pakalpojumu iepirkumi):
 - Nav pienākuma piemērot PIL 42.panta (1) daļā noteiktos izslēgšanas noteikumus, tai skaitā ārzonā reģistrētu uzņēmumu izslēgšanu.
 - Izslēgšanas noteikumu piemērošana, **ja izvēlas to darīt, jānosaka iepirkuma dokumentos** (kuri no izslēgšanas noteikumiem tiks piemēroti, kādi pierādījumi jāiesniedz).
 - **Ja piemēro** izslēgšanas noteikumus, jāņem vērā uzticamības atjaunošanas iespēja (PIL 43.pants).
 - **Sankciju likuma 11.¹pantā noteiktie izslēgšanas noteikumi ir obligāti arī PIL 10.panta iepirkumos!**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – iepirkuma procedūras

- PIL 8.panta (1) daļā minētajās iepirkuma procedūrās:
 - PIL 42.panta (1) daļas 1.-8.punktā noteiktie (amatpersonu noziedzīgie nodarījumi, nodokļu parādi, maksātnespēja, interešu konflikts, konkurenci ierobežojošas priekšrocības, konkurences tiesību pārkāpumi, darba tiesību pārkāpumi, nepatiesas informācijas sniegšana vai informācijas nesniegšana);
 - PIL 42.panta (1) daļas 12.-14.punktā noteiktie (reģistrācija ārzonā);
 - Sankciju likuma 11.¹pantā noteiktie.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – iepirkuma procedūras

	42.panta (1) daļas 1.-8.punkts	42.panta (1) daļas 12.-14.punkts	Sankciju likuma 11. ¹ pants
Pretendents	+	+	+
Personu apvienība – katrs dalībnieks	+	+	+
Pretendenta (arī katra apvienības dalībnieka) amatpersonas	+		+
Reģistrēta personu apvienība=personālsabiedrība	+	+	+
Personālsabiedrības amatpersonas	+		+
Personālsabiedrības katrs biedrs	+		+
Personālsabiedrības katra biedra amatpersonas	+		

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – iepirkuma procedūras

	42.panta (1) daļas 1.-8.punkts	42.panta (1) daļas 12.-14.punkts	Sankciju likuma 11. ¹ pants
Apakšuzņēmēji (vismaz 10%)	+	+*	+
Persona, uz kuras iespējām balstās	+	+	+
Latvijā reģistrēta kandidāta vai pretendenta daļu (akciju) īpašnieks vai turētājs		+	

*18.10.2018. spēkā stājušies grozījumi PIL attiecībā uz apakšuzņēmēju %

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumi – iepirkuma procedūras

- **PIL 42.panta (7)**
- Ja apakšuzņēmējs vai persona, uz kuras spējām pretendents balstās kvalifikācijas apliecināšanai, atbilst izslēgšanas noteikumiem, pasūtītājs pieprasa kandidātam vai pretendentam **attiecīgās personas nomaiņu** 10 darbdienu laikā.
- **Nomaiņu pieprasa arī tad**, ja uz apakšuzņēmēju vai personu, uz kuras spējām balstās, attiecas 42.panta (1) daļas 14.punktā noteiktais izslēgšanas noteikums – **reģistrācija ārzonā (18.10.2018. spēkā stājušies grozījumiem PIL).**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumu pārbaude – Latvijā reģistrēts kandidāts vai pretendents

- Informāciju par 42.panta (1) daļā un (2) daļas 2.punktā noteiktajiem izslēgšanas noteikumiem par Latvijā reģistrētu kandidātu un pretendentu un apakšuzņēmēju vai personu, uz kuras spējām balstās, **saņem no EIS E-izziņu sistēmas.**
- E-izziņu sistēmā saņem informāciju **arī 10.panta iepirkumos**, ja paredz izslēgšanas noteikumu piemērošanu, un **9.panta iepirkumos.**
- Par **Latvijā reģistrēta SIA** ārvalstīs reģistrētu kapitāldaļu īpašnieku (juridisku personu) **izziņā tiks norādīta reģistrācijas valsts**, šo informāciju pasūtītājs salīdzina ar IUB tīmekļvietnē publicēto ārzonu sarakstu.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumu pārbaude – Latvijā reģistrēts kandidāts vai pretendents

- Par Latvijā reģistrētas **akciju sabiedrības** akcionāriem datus no e-izziņu sistēmas saņemt **nevar** (izziņā tiks norādīts «dati nav pieejami») –
pieprasa pretendenta apliecinājumu, ka neviens no tā akcionāriem (juridiskām personām), kam pieder vairāk nekā 25% akciju, nav reģistrēts ārzonā.
- Par reģistrāciju ārzonā –
pieprasa iesniegt kandidāta/pretendenta, apakšuzņēmēju un personu, uz kuru iespējām balstās, **reģistrācijas valsti apliecinošus dokumentus**; pārliedzinās, vai reģistrācijas valsts nav iekļauta IUB publicētajā ārzonu sarakstā.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Izslēgšanas noteikumu pārbaude – ārvalstī reģistrēts kandidāts vai pretendents

- Par **Sankciju likumā noteiktajām** sankcijām informācijas **e-izziņu sistēmā nav**. Var saņemt informāciju par amatpersonām, t.sk. ārvalstīs reģistrētajām.
 - Skatīt skaidrojumu IUB tīmekļvietnē par sankciju pārbaudi.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

PĀRĀK DĀRGS PIEDĀVĀJUMS

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- 18.10.2018.spēkā stājušies grozījumi PIL –

41.pants papildināts ar **(11) daļu**:

pasūtītājs noraida pretendenta piedāvājumu **atklātā** vai **slēgtā konkursā**, ja pretendenta piedāvātā līgumcena pārsniedz jebkuru no šādām vērtībām:

- 1) iepirkuma procedūras dokumentos pasūtītāja norādīto līgumcenu, **ja tā noteikta kā piedāvājuma atbilstības prasība**;
- 2) **150% no iepirkuma procedūras dokumentos norādītās paredzamās līgumcenas.**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- **Jāņem vērā:**
- PIL pārejas noteikumi nav papildināti;
- Norma attiecas TIKAI uz atklātu un slēgtu konkursu (PIL 9.pantu NĒ!);
- Iepirkuma procedūras dokumenti – PIL 1.panta 11.punkts

jebkurš dokuments, kuru sagatavojis, vai uz kuru atsaucas pasūtītājs, lai aprakstītu vai noteiktu iepirkuma procedūras elementus, tai skaitā paziņojums par līgumu, paziņojums par izmaiņām vai papildu informāciju, tehniskā specifikācija, aprakstošie dokumenti, iepirkuma līguma projekts, iepirkuma procedūras nolikums un papildu dokumenti (piemēram, atbildes uz ieinteresēto piegādātāju jautājumiem, paziņojums EIS);

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- **Jāņem vērā:**
- **Ir jānošķir termini paredzamā līgumcena (PIL 11. panta pirmā daļa) no termina norādītā līgumcena;**
- ✓ Normā ietverti **divi atsevišķi gadījumi**, kad pasūtītājam ir jānoraida piedāvājums.
- ✓ Norma **piemērojama tikai tad**, ja **pasūtītājs norādījis *paredzamo līgumcenu* vai *līgumcenu, kura nevar tikt pārsniegta*.**

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- 1) Pasūtītājs norāda **maksimālo līgumcenu (norādītā līgumcena)**, par kādu tiks slēgts iepirkuma līgums, un to, ka piedāvājumi, kas šo līgumcenu pārsniedz, tiks noraidīti –

atklāta vai slēgta konkursa nolikumā tieši un nepārprotami tiek paredzēts, ka piedāvājumi, kas pārsniedz pasūtītāja norādīto līgumcenu, tiek noraidīti.

Iepirkuma procedūras dokumentos kā piedāvājuma atbilstības prasība norādītā līgumcena	Pretendenta piedāvātā līgumcena	Pasūtītāja iepirkuma komisijas rīcība
100 000	110 000	noraida pretendenta piedāvājumu
100 000	90 000	turpina pretendenta piedāvājuma izvērtēšanu

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- IUB lēmums Nr.4-1.2/18-109

Prasība – ja atbilstošo pretendentu piedāvājumu cenas pārsniedz pasūtītāja paredzamo līgumcenu, **pasūtītājs ir tiesīgs samazināt** iepirkuma priekšmeta apjomu: Konkursa 2.daļā – pozīcijas Nr.3 preču skaitu ne vairāk kā par 25% no plānotā daudzuma.

Iesniedzējs nepiekrīt samazinājumam, jo par pilno apjomu piedāvājis zemāko cenu, pēc samazinājuma vairs nav uzvarētājs.

IIK – Konkursa nolikums tieši paredz, ka gadījumā, ja piedāvātās cenas pārsniegs paredzamo līgumcenu, pasūtītājs, **vērtējot finanšu piedāvājums, varēs samazināt** apjomu pozīcijā Nr.3.

Jebkuram pretendentam, piedāvājot cenu, kas pārsniedz paredzamo līgumcenu, **bija jāreķinās**, ka iepirkuma priekšmeta apjoms (un attiecīgi tā piedāvātā cena) tiks samazināta.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

2) Pasūtītājs iepirkuma procedūras dokumentos **norāda *paredzamo līgumcenu*** un piedāvājumu vērtēšanas laikā **veic** pretendentu piedāvātās līgumcenas **procentuālās atbilstības pārbaudi** –

ja pretendenta piedāvātā līgumcena pārsniedz ~~(vairāk nekā par)~~ 150 % **no** paredzamās līgumcenas, piedāvājums ir noraidāms.

Iepirkuma procedūras dokumentos norādītā paredzamā līgumcena	Pretendenta piedāvātā līgumcena	150 % no iepirkuma procedūras dokumentos norādītās paredzamās līgumcenas	Pasūtītāja iepirkuma komisijas rīcība
100 000	151 000	150 000	noraida pretendenta piedāvājumu
100 000	149 000	150 000	turpina pretendenta piedāvājuma izvērtēšanu

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Pārāk dārgs piedāvājums

- **Sarunu procedūra:**

PIL 8. panta (7) 1. punktā piemērošanas priekšnoteikums gadījumā, ja atklāts vai slēgts konkurss izbeigts vai pārtraukts, jo piedāvājumi noraidīti saskaņā PIL 41.panta (11) –

- neatbilstība iepirkuma līgumam;
- pasūtītājam sarunu procedūras gadījumā **ir jāievēro iepriekšējā iepirkuma procedūrā** (atklāts vai slēgts konkurss) *noteiktā/norādītā līgumcena vai paredzamā līgumcena.*

Iepirkumu uzraudzības
birojs

#atkrāpies

Bieži izskan jautājums – kāda jēga būt godīgam? Nodokļos nomaksātā nauda ir mūsu visu kopīgs budžets, no kura tiek finansētas skolas, nodrošināta iedzīvotāju sociālā aizsardzība, veicināta valsts drošība un finansētas daudzas citas sabiedrībai būtiskas jomas.

Lai mazinātu krāpniecību, būtiska arī sabiedrības iesaiste krāpnieku notveršanā. Redzi negodprātīgas darbības?

Nepaliec vienaldzīgs – **ziņo!**

Uzzini vairāk vai ziņo par pārkāpumiem:

atkrapijes.lv

Pretkrāpšanas kustības zīmola nosaukums **#Atkrāpies!** ir jaunvārds, kas raksturo pretošanos krāpšanai un ēnu ekonomikai.

Iepirkumu uzraudzības
birojs

Paldies par uzmanību!